

Λύσεις στις ασκήσεις του Τετραδίου Εργασιών

Τετράδιο Εργασιών σελ. 35

1. Διαβάστε το κείμενο-πηγή 3 για τον Λέοντα τον μαθηματικό και παρατηρήστε την εικόνα 3.α. Συζητήστε στην τάξη και σχολιάστε την αξία του επιστήμονα, την πρόταση του χαλίφη και την απάντηση του Θεόφιλου. Υπάρχουν σήμερα Έλληνες επιστήμονες που διακρίνονται στο εξωτερικό;

Ο Λέων ο Φιλόσοφος ή Λέων ο Μαθηματικός ήταν περίφημος Βυζαντινός λόγιος του 9ου αιώνα, ένας εκ των πρωτεργατών της Αναγέννησης των Μακεδόνων, μαθηματικός, γεωμέτρης, αστρονόμος και φιλόσοφος. Δίδαξε στην σχολή της Μαγναύρας και η φήμη του ήταν τόση που ο Άραβας χαλίφης της Βαγδάτης τον κάλεσε στην Αυλή του για να οργανώσει σχολή. Σύμφωνα με το παραπάνω παράθεμα, ο αυτοκράτορας Θεόφιλος αρνήθηκε τα ανταλλάγματα που θα του έδινε ο χαλίφης, δηλαδή διαρκή ειρήνη και μεγάλη ποσότητα χρυσού. Ο αυτοκράτορας αναγνώριζε τη μεγάλη συμβολή του στα γράμματα και το έργο του ως διευθυντή του Πανεπιστημίου, η ακτινοβολία του οποίου είχε φτάσει σε όλο τον ευρωπαϊκό και μεσογειακό χώρο.

Σήμερα, πολλοί Έλληνες επιστήμονες επιλέγουν να ζήσουν και να εργασθούν στο εξωτερικό σε σπουδαία πανεπιστημιακά ιδρύματα.

2. Στα χρόνια των**Μακεδόνων**..... αυτοκρατόρων αναπτύχθηκαν πολύ τα**γράμματα**..... και οι**τέχνες**..... . Μελετήθηκαν οι αρχαίοι**Έλληνες**..... συγγραφείς. Ασκημένοι γραφείς**αντέγραψαν**..... τα βιβλία τους και τα διακόσμησαν με ωραίες**μικρογραφίες**..... Η περίοδος αυτή ονομάστηκε «.....**χρυσή εποχή**.....» για το Βυζάντιο.

Η Γνώση με τρόπο απλό και κατανοητό!

3. Διαβάστε το παρακάτω κείμενο για τον βυζαντινό ρυθμό και παρατηρήστε τις εικόνες. Συζητήστε στην τάξη για τις εκκλησίες της περιοχής σας και οργανώστε κάποιες επισκέψεις σ' αυτές, προσέχοντας και τον ρυθμό που καθεμιά είναι χτισμένη.

Στα χρόνια των Μακεδόνων χτίστηκαν σε όλη την αυτοκρατορία πολλές και ωραίες εκκλησίες με έναν **νέο ρυθμό**, που τον ονόμασαν **Βυζαντινό**. Το κτίσμα τους έχει σχήμα σταυρού και στο μέσον του στηρίζεται ο τρούλος. Οι αγιογραφίες και τα ψηφιδωτά τους έχουν τη φυσικότητα, τη χάρη και την αισιοδοξία της αρχαίας ελληνικής τέχνης.

Η εικόνα της Γέννησης, ψηφιδωτό από τη Μονή Δαφνίου.

Η Μονή της Παναγίας της Σκριπούς στη Βοιωτία.

Οδηγίες:

- Επισκεφτείτε μια εκκλησία της περιοχής σας.
- Καταγράψτε το έτος κατασκευής της, το όνομα του Αγίου στον οποίο είναι αφιερωμένη, περιγράψτε την εξωτερικά και καταγράψτε τον ρυθμό στον οποίο είναι χτισμένη.
- Μπορείτε να συγκεντρώσετε διάφορες ενδιαφέρουσες ιστορίες σχετικές με την κατασκευή της ή τη λειτουργία της.
- Συγκεντρώστε πλούσιο φωτογραφικό υλικό και παρουσιάστε το στην τάξη.

Η Γνώση με τρόπο απλό και κατανοητό!

Παράδειγμα:**Καπνικαρέα ή Εκκλησία της Παναγίας Καπνικαρέας:**

Είναι μία μικρή, βυζαντινή εκκλησία που χρονολογείται από τον 11ο αιώνα και βρίσκεται στο κέντρο της Αθήνας, στην οδό Ερμού. Η εκκλησία είναι αφιερωμένη στα Εισόδια της Θεοτόκου. Ο αρχιτεκτονικός της ρυθμός είναι σύνθετος τετρακίονιος σταυροειδής εγγεγραμμένος. Αναφέρεται ότι έχει κτιστεί στη θέση παλαιότερης εκκλησίας την οποία είχε αναγείρει η Ευδοκία, Αθηναία σύζυγος του αυτοκράτορα Θεοδόσιου του Μικρού. Η αρχική εκκλησία είχε χτιστεί με τη σειρά της (όπως συνηθιζόταν) πάνω στα θεμέλια αρχαίου ελληνικού ναού, αφιερωμένου σε γυναικεία θεότητα, πιθανότατα την Αθηνά ή την Δήμητρα. Το όνομα της εκκλησίας θεωρείται ότι προέρχεται από αυτόν που την έκτισε, ο οποίος εισέπραττε στα χρόνια του Βυζαντίου τον καπνικό φόρο.